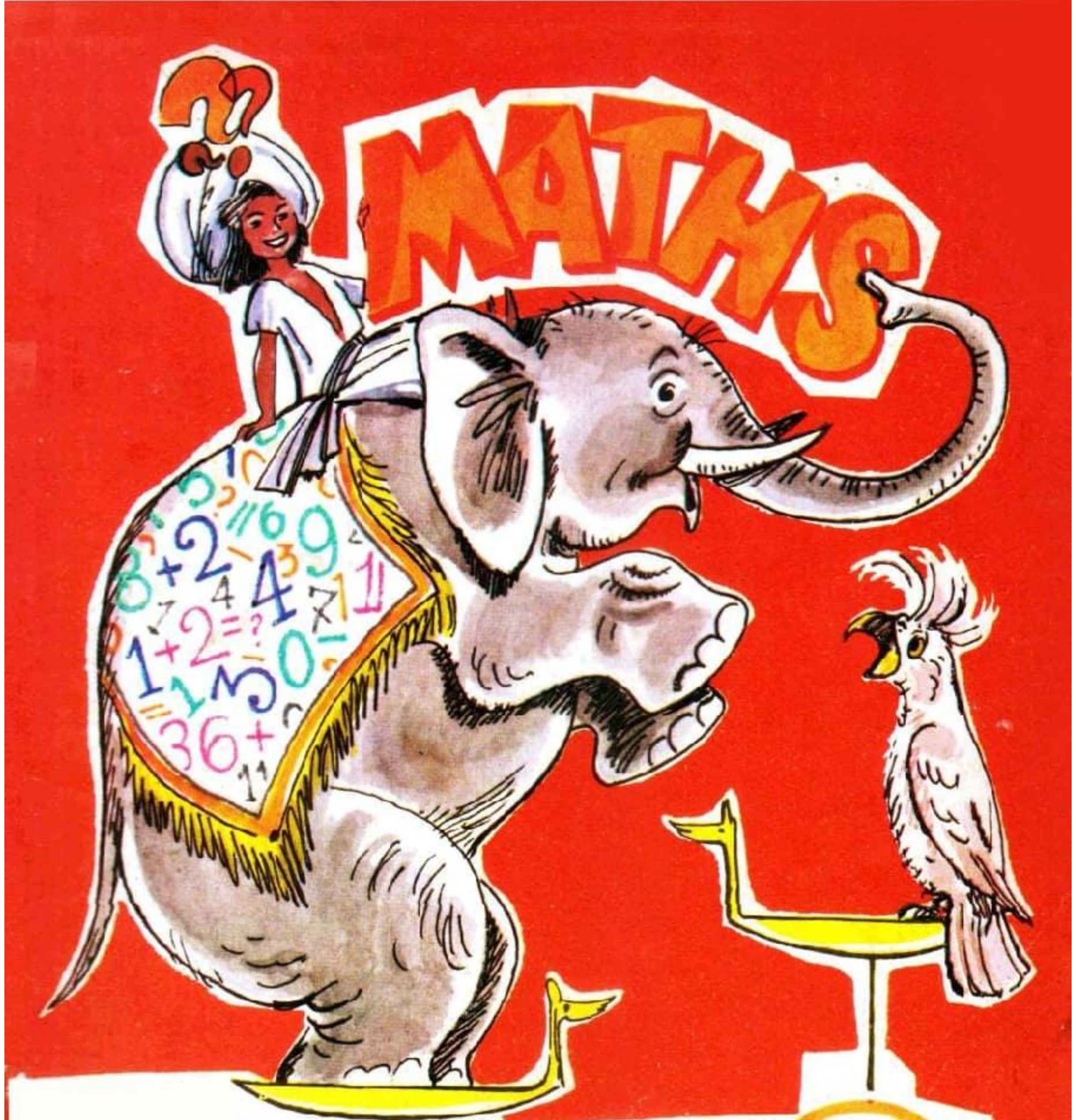

गणित मजेदार आहे

1

एन. व्हॅपनार

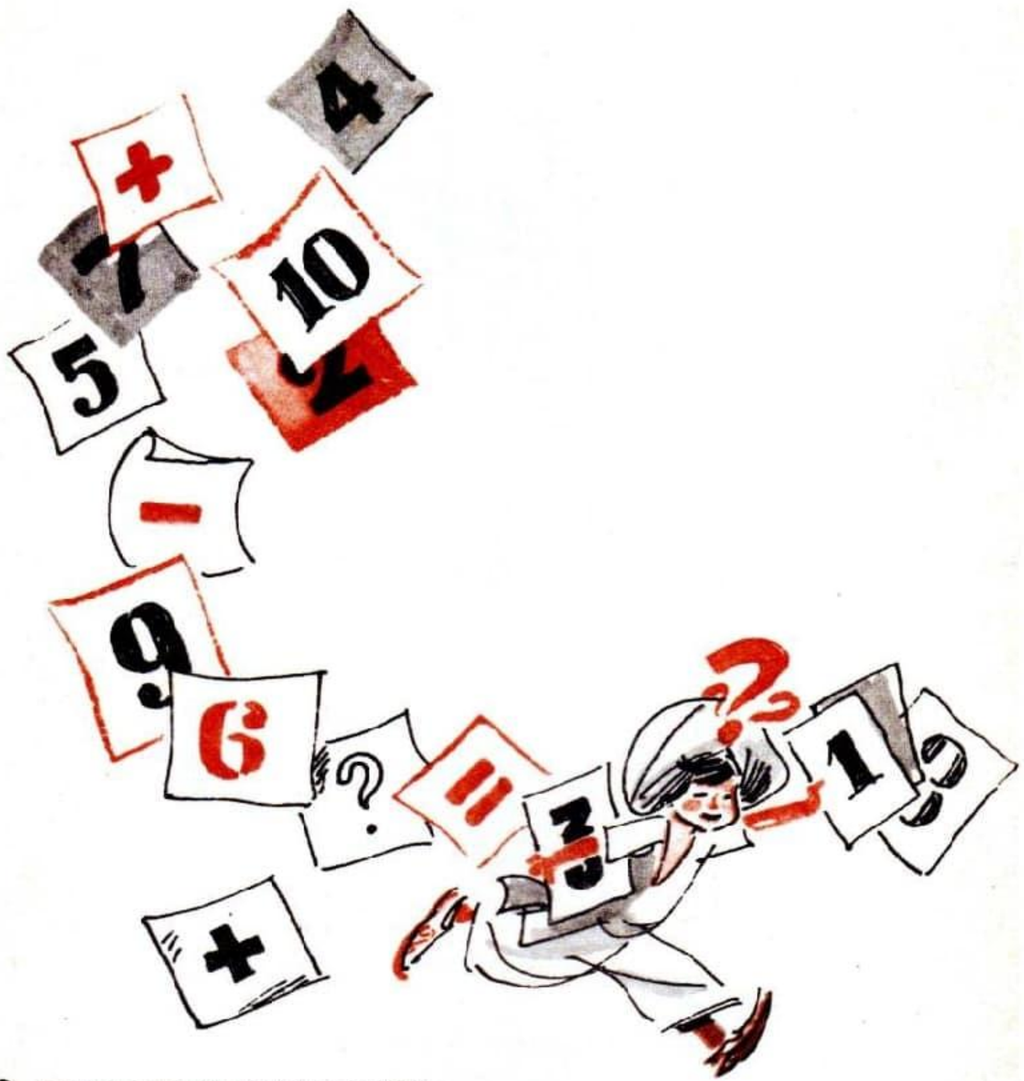
गणित मजेदार आहे - १

चित्र: बी. रायटमन

मराठी: अश्विनी बर्वे

Prosveshcheniye Publishers
Moscow 1984

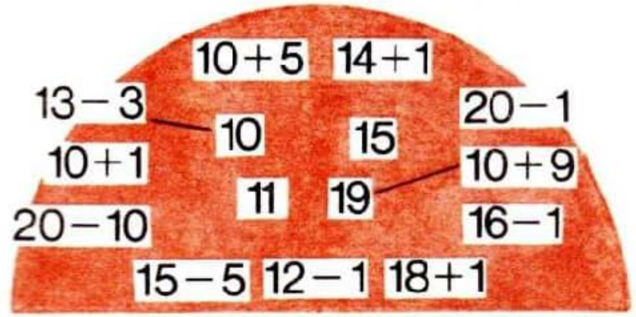

1 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

मोठ्या माकडाने ५ केळी खाल्ली आहेत आणि लहान माकडाने २ केळी. त्या दोन माकडांनी मिळून एकूण किती केळी खाल्ली आहेत?

2 प्रत्येक गणिताला त्याच्या उत्तराशी जोडा.

3 काटकोन दर्शविणारे अंक लिहा.

4 रिकाम्या ताटांमध्ये योग्य संख्येने संत्री ठेवा.

5 रिकाम्या जागांमध्ये संख्या लिहा.

5+□=8　　□+2=7

6+□=9　　□+3=10

2+□=6　　□+6=8

4+□=9　　□+8=10

6 रिकाम्या जागा योग्य अंकांनी भरा.

47	48	49									58
75	74	73									64

7 गणितं सोडवा आणि उत्तर लिहा.

गारुड्याकडे ५ मोठे साप आणि १० लहान साप आहेत. त्याच्याकडे एकूण किती साप आहेत?

□

8 रिकाम्या जागांमध्ये संख्या लिहा.

8=2+□+□

9=□+4+□

10=□+□+5

7=1+□+□

9 या प्रत्येक संख्येतून दाखवल्याप्रमाणे 10 वजा करा:

74	66	28	91	22	19	15	20	16	10	12	11
64	56										

10 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

जंगलात वाघाची ५ पिल्ले खेळत होती.
मग वाघाची दोन पिल्ले पळून गेली.
वाघाची किती पिल्ले शिल्लक आहेत?

☐

11 दर्शविल्याप्रमाणे योग्य बेरीज आणि वजाबाकी लिहा:

संख्या	5 and 3	4 and 5	9 and 1	3 and 7	8 and 2
बेरीज	8				
फरक	2				

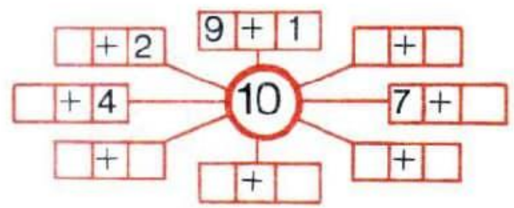
12 एक चौरस बनवण्यासाठी तुम्हाला समान लांबीच्या किती लहान काड्या लागतील? एक चौरस काढा.

☐

13 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

पहिल्या रेल्वे डब्यात ४५ माणसे आहेत आणि दुसऱ्या डब्यात ४० माणसे आहेत. पहिल्या डब्यात आणखी किती माणसे आहेत?

14 रिकाम्या जागी असे अंक लिहा की उत्तर 10 येईल.

15 आकृत्यांच्या ओळी पुढे चालू ठेवा, नंतर त्या वाचा.

25	26	27							
37	38	39							
52	53	54							

16 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

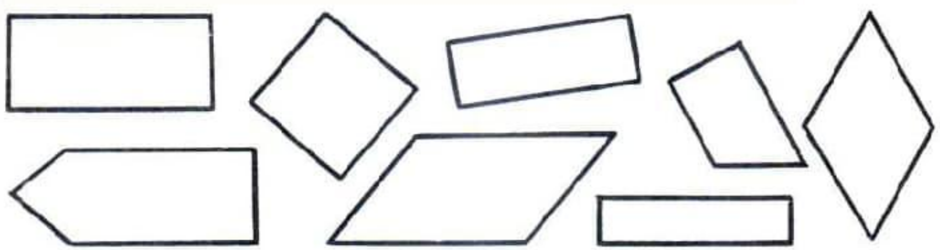
तो मुलगा १४ वर्षांचा आहे आणि
त्याची बहीण १० वर्षांची आहे.
भाऊ बहिणीपेक्षा किती मोठा आहे? ☐
बहीण भावापेक्षा किती लहान आहे? ☐

17 बाणांच्या वर आवश्यक चिन्हे आणि अंक लिहा.

1 →(+2) 3 →(−1) 2 →(+5) 7 → 3 → 8 → 9 → 19

18 आयत शोधा आणि रंगवा.

19 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

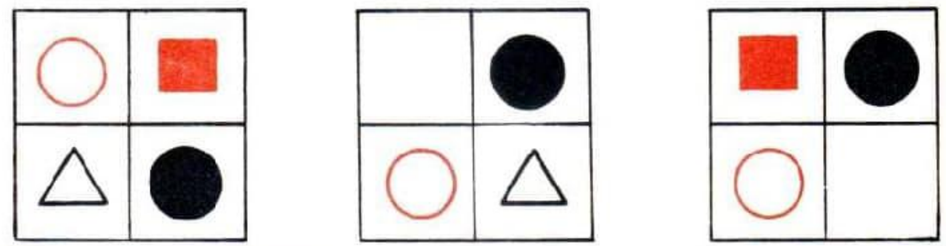
एका दुकानदाराकडे १४ अननस आहेत.
त्यांपैकी ४ काउंटरवर ठेवलेले आहेत.
बाकीचे टोपलीत आहेत.
टोपलीत एकूण किती अननस आहेत?

20 ज्या गणितांचे उत्तर ८ आहे, त्यांना अधोरेखित करा.

<u>3+5</u>	6+2	10−4	1+7
3+2	10−2	5+3	2+4
10−3	4+4	9−1	7+1

21 रिकाम्या चौकोनांमध्ये योग्य भूमितीय आकार काढा.

22 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

पहिल्या खोक्यात ३० गोळ्या आहेत, पण दुसऱ्या खोक्यात १० गोळ्या कमी आहेत.
दुसऱ्या खोक्यात किती मिठाई आहेत?

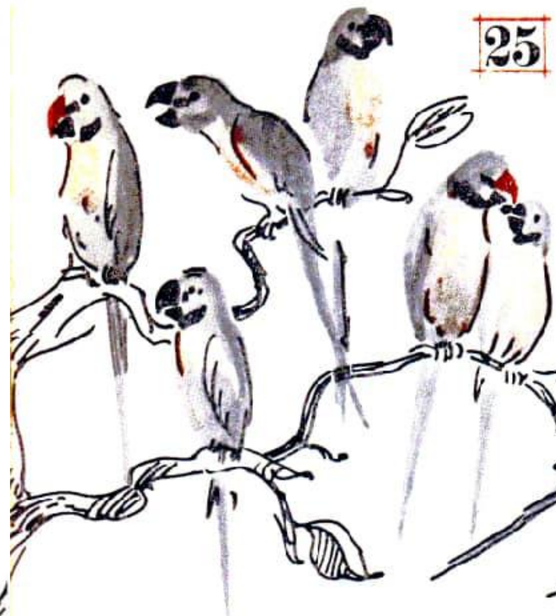

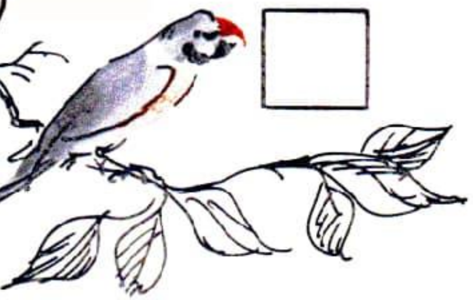
23 प्रत्येक चौकोनात काही संख्या लिहा आणि चिन्हांकडे लक्ष देऊन योग्य उत्तर मिळवा.

□ □ □ − □ = □

24 रिकाम्या जागा योग्य अंकांनी भरा.

+	50	20	30	40	
	30	60			50
निकाल	80		90	70	100

25 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका झाडावर दहा पक्षी बसले होते. आणखी काही पक्षी आले आणि मग एकूण सतरा पक्षी झाले. एकूण किती पक्षी आले?

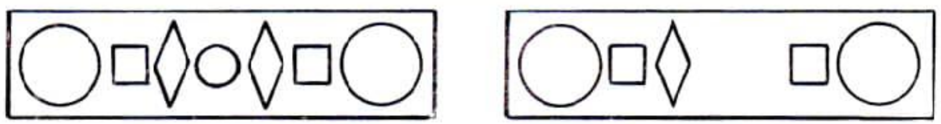
□

26 दिलेले उत्तर मिळवण्यासाठी गहाळ असलेले चिन्ह (+ किंवा -) आणि योग्य संख्या भरा.

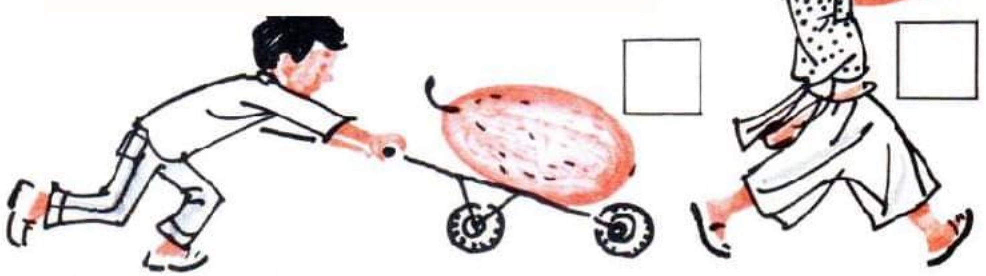
5 + □ = 7 6 ... □ = 2
6 ... □ = 10 8 ... □ = 10
8 ... □ = 3 1 ... □ = 8
9 ... □ = 8 4 ... □ = 1

27 डावीकडील डिझाइनचे बारकाईने निरीक्षण करा. उजवीकडील डिझाइनमध्ये नसलेले भौमितिक आकार जोडा. डिझाइनला रंग द्या.

गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

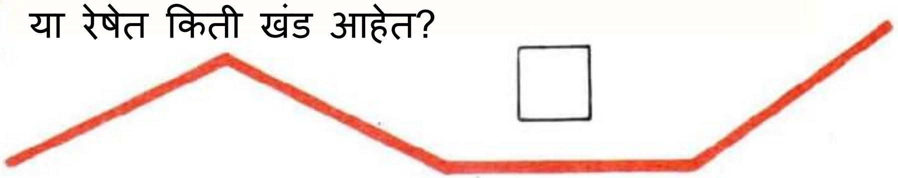
28 अननसाचे वजन २ किलो आहे.
खरबुजाचे वजन ५ किलो आहे. खरबुज अननसापेक्षा किती किलोग्रॅमने जड आहे?
अननस खरबुजापेक्षा किती किलोग्रॅमने हलके आहे?

29 ज्या गणितांचे उत्तर समान आहे, त्यांना जोडणारी रेषा काढा.

52+3	85+5
61+6	27+40
72+4	35+20
83+7	46+30

30 या रेषेत किती खंड आहेत?

तेवढ्याच संख्येने लहान काड्या घ्या.
त्यांना एकत्र जोडून वेगवेगळे भूमितीय आकार बनवा. तुमचे आकार काढा.

31 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

ताटात ९ पाव होते. मुलांनी २ पाव घेतले. आता किती पाव उरले आहेत?

32 वर्गांची योग्य बेरीज लिहा.

23	+2	25
	+30	
	+7	
	+5	

33 ही रेषा मोजा. ☐ सेमी

या रेषेपेक्षा ३ सेमी लांब रेषा काढा.
तिची लांबी किती आहे? ☐ सेमी

34 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

दोन मुली रंगीत कागदाची वर्तुळे कापत आहेत. एका मुलीने १७ वर्तुळे कापली आहेत आणि दुसऱ्या मुलीने त्यापेक्षा ६ वर्तुळे कमी कापली आहेत. दुसऱ्या मुलीने एकूण किती वर्तुळे कापली आहेत?

□

दुसऱ्या मुलीने कापलेली वर्तुळे काढा. त्यांना वेगवेगळ्या रंगांनी रंगवा.

35 ही रचना पुढे चालू ठेवा. त्रिकोणांना रंग द्या.

□ ○ △ ○

36 वरच्या अंकांमधून खालचे अंक वजा करा.

−	45	56	70	38	53	89	94
	3	40	8	20	2	7	60
उत्तर	42						

37 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

मुलांच्या पार्टीसाठी १० फुगे विकत घेतले. त्यांपैकी ६ हिरवे आणि बाकीचे पिवळे होते. एकूण किती पिवळे फुगे विकत घेतले?

फुग्यांना योग्य रंग द्या.

□

38 प्रत्येक गणिताला त्याच्या उत्तराशी जोडा.

45 − 4	41	52 + 7
29 + 30	76	28 + 2
46 + 30	30	72 + 4
27 + 3	66	62 + 6
68 − 2	59	61 − 20

* **39** एक किलोग्रॅम लोखंड जड आहे की एक किलोग्रॅम कापूस?

* या गुणांच्या प्रश्नांची उत्तरे पान ४२ वर आढळतील.

40 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

या मुलाने पहिल्या लॉरीमध्ये ५ खेळण्यातील प्राणी आणि दुसऱ्या लॉरीमध्ये ३ खेळण्यातील प्राणी ठेवले आहेत. दोन्ही लॉरींमध्ये मिळून एकूण किती खेळण्यातील प्राणी आहेत?

☐

41 ज्या गणिताचे उत्तर ३६ आहे, त्या गणिताला अधोरेखित करा.

40 − 4	100 − 70	32 + 4
86 − 40	33 + 3	46 − 20
16 + 20	38 − 2	66 − 30
48 − 2	26 + 10	31 + 5

* **42** गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका मुलाला तीन भाऊ आणि दोन बहिणी आहेत.
कुटुंबात एकूण किती मुले आहेत?

☐

43 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

मुलांनी सुट्टीसाठी त्यांची खोली सजवली आहे. त्यांनी एका भिंतीवर १८ झेंडे लावले, पण दुसऱ्या भिंतीवर त्यापेक्षा ६ झेंडे कमी लावले. त्यांनी दुसऱ्या भिंतीवर एकूण किती झेंडे लावले?

☐

44 प्रत्येक गणिताला त्याच्या उत्तराशी जोडा.

6+9   8+8   9+3

15   7+4   16

11   9+7   12

8+7   6+6   5+7

3+8   4+8

* **45** गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

७ मेणबत्त्या पेटवून टेबलावर ठेवल्या.
त्यापैकी दोन मेणबत्त्या विझल्या.
टेबलावर किती मेणबत्त्या उरल्या?

☐

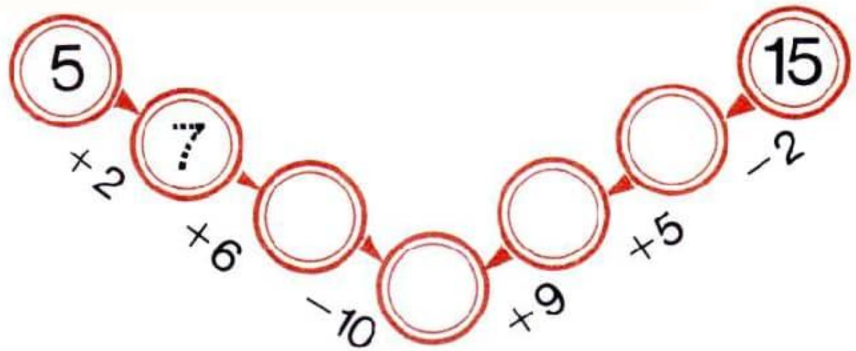
46 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

मुलांनी खोक्यातून ३ खेळणी घेतली आहेत.
आता तिथे ४ खेळणी उरली आहेत.
सुरुवातीला खोक्यात किती खेळणी होती?

☐

47 वर्तुळांमध्ये गहाळ संख्या लिहा.

***48** गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

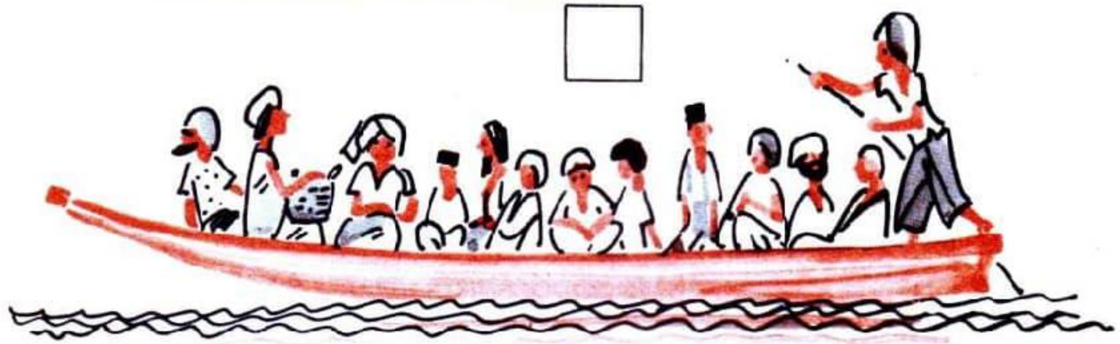
एक अंडे उकडायला ३ मिनिटे लागतात.
दोन अंडी उकडायला किती वेळ लागेल?

☐

49 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका बोटीत १० प्रवासी आहेत आणि दुसऱ्या बोटीत १२ प्रवासी आहेत. दुसऱ्या बोटीत किती जास्त प्रवासी आहेत?

☐

50 चौकोनातील आकड्यांपासून चौकटीबाहेरील अंक दूर करा.
रिकाम्या जागांमध्ये उत्तर लिहा.

−7	
14	7
12	
11	
13	
15	
16	

−8	
12	4
17	
11	
15	
13	
16	

***51** गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

गवतावर सहा चिमण्या बसल्या होत्या.
एक मांजर हळूच आले आणि त्याने एका चिमणीला पकडले. आता गवतावर किती चिमण्या उरल्या?

☐

52 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका लहान मुलीने एका फुलदाणीत ७ फुले ठेवली आहेत, आणि ती दुसऱ्या फुलदाणीत पहिल्या फुलदाणीपेक्षा २ फुले जास्त ठेवणार आहे. दुसऱ्या फुलदाणीत एकूण किती फुले असतील?
दुसऱ्या फुलदाणीतील फुले काढा.

* **53** समान लांबीच्या ७ लहान काड्या घ्या आणि त्या दोन चौरसांमध्ये मांडा.
हे चौरस काढा.

54 या संख्यांमधून ९ वजा करा.

12	14	17	13	16	15	18	20
3							

55 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका टोपलीत १२ किलो आंबे होते. त्यातील काही आंबे बाहेर काढल्यावर
९ किलो आंबे शिल्लक राहिले. टोपलीतून एकूण किती किलो आंबे बाहेर काढले?

56 बाणांच्या वर योग्य चिन्हे आणि अंक लिहा.

* **57** दोन बरण्या वापरून तुम्ही नळाचे ६ लिटर पाणी कसे मोजू शकता? यापैकी एका बरणीत २ लिटर आणि दुसऱ्या बरणीत ५ लिटर पाणी मावते.

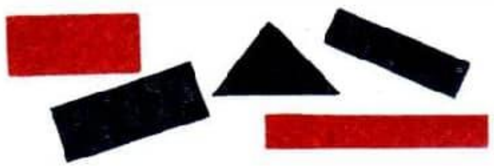
58 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका महिलेने दिवसभरात १२ किलो चहाची पाने तोडली आणि दुसऱ्या महिलेने ९ किलो. त्या दोन महिलांनी मिळून एकूण किती किलो चहाची पाने तोडली?

59 प्रत्येक गणिताला त्याच्या उत्तराशी जोडा.

25+9	53	28+6
37+8	34	29+8
48+5	37	36+9
46+7	45	49+4

*** 60** या भूमितीय आकारांपैकी वेगळा आकार कोणता आहे?

61 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका लहान मुलीकडे १५ फुले होती. तिने त्यातील काही फुले तिच्या मैत्रिणीला दिली. आता तिच्याकडे ८ फुले उरली आहेत. त्या मुलीने तिच्या मैत्रिणीला एकूण किती फुले दिली?

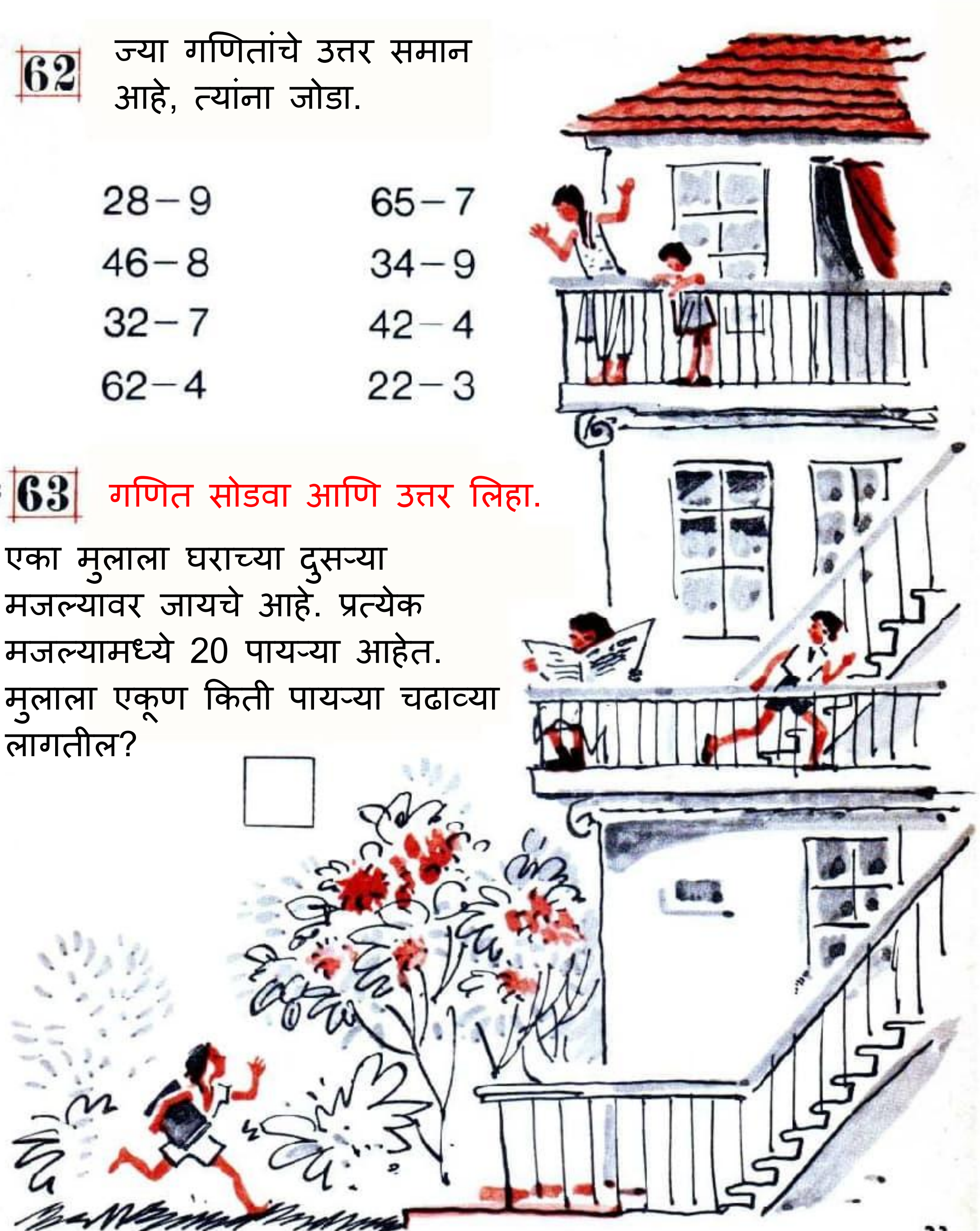

62 ज्या गणितांचे उत्तर समान आहे, त्यांना जोडा.

28−9	65−7
46−8	34−9
32−7	42−4
62−4	22−3

*** 63** गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका मुलाला घराच्या दुसऱ्या मजल्यावर जायचे आहे. प्रत्येक मजल्यामध्ये 20 पायऱ्या आहेत. मुलाला एकूण किती पायऱ्या चढाव्या लागतील?

64 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका शेतकऱ्याकडे १२ म्हशी होत्या. प्रथम त्याने २ म्हशी विकल्या, नंतर आणखी ५ विकल्या. आता त्याच्याकडे किती म्हशी उरल्या आहेत? ☐

65 वर्तुळांमध्ये गहाळ संख्या लिहा.

(7) →(+8) ◯ →(+9) ◯ →(+7) ◯ →(−8) ◯ →(−5) ◯ →(−9) (9)

***66** गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका मुलाने एका काठीचे ७ तुकडे केले. त्याने ती काठी किती वेळा कापली? ☐

67 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

या मुलाकडे ४४ पोस्टाची तिकिटे होती. त्याने काही तिकिटे त्याच्या मित्राला दिली आणि त्याच्याकडे २७ तिकिटे उरली.

त्याने त्याच्या मित्राला एकूण किती तिकिटे दिली? ☐

68 ज्या गणितांचे उत्तर ४५ आहे, त्यांना अधोरेखित करा.

32+13	47−12	36+9
56−9	21+24	54−9
11+34	59−14	69−14
46+9	23+22	38+7

***69** ५ लहान काड्या वापरून २ त्रिकोण आणि १ चौकोन बनवा. या आकृत्या काढा.

70 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

१८ हत्ती काम करत होते आणि दुसऱ्या मळ्यात २१ हत्ती काम करत होते. पहिल्या मळ्यापेक्षा दुसऱ्या मळ्यात किती हत्ती कमी काम करत होते?

☐

71 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

48 + 7	36	48 − 12
59 − 23	63	22 + 41
94 − 31	79	33 + 22
37 + 42	55	82 − 3

* 72 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका आईला ५ मुली आहेत. प्रत्येक मुलीला १ भाऊ आहे. त्या आईला एकूण किती मुले आहेत?

☐

73 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका माकडाकडे खूप केळी होती. जेव्हा त्याने १२ केळी खाल्ली, तेव्हा त्याच्याकडे १५ केळी शिल्लक राहिली. सुरुवातीला माकडाकडे किती केळी होती?

☐

74 गहाळ झालेले अंक शोधा आणि ते रिकाम्या जागांमध्ये लिहा.

—	45		37			54		60	
		58	12	36	44		71		18
उत्तर	21	8		47		33	14	45	9

* 75 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

काही हत्ती जंगलातून चालत होते. एक हत्ती पुढे होता आणि दोन हत्ती मागे होते. दोन हत्ती पुढे होते आणि एक हत्ती मागे होता. एक हत्ती दोन हत्तींच्या मधून चालत होता. तीन हत्ती एकामागोमाग एक रांगेत चालत होते. जंगलातून एकूण किती हत्ती चालत होते?

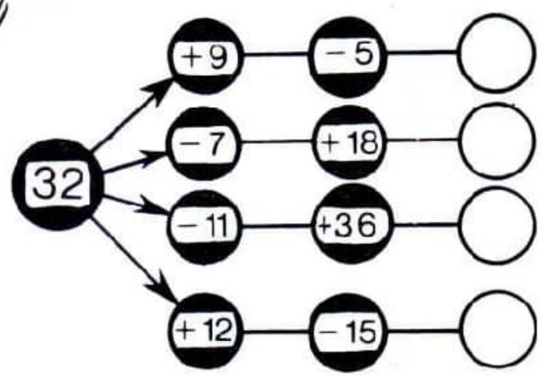
☐

76 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

तीन सफरचंदाच्या झाडांवरून ३० सफरचंद खाली पडले. एका झाडावरून १८ सफरचंद पडले, दुसऱ्या झाडावरून आणखी ३ पडले. तिसऱ्या झाडावरून किती सफरचंद पडले?

77 वर्तुळांमध्ये गहाळ संख्या लिहा.

* **78** समान लांबीच्या ४ लहान काड्या वापरून ५ लहान काड्यांनी ३ चौकोन बनवा. या आकृत्या काढा.

79 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका पिंजऱ्यात ७ पोपट होते आणि दुसऱ्या पिंजऱ्यात आणखी ३ पोपट होते. तिसऱ्या पिंजऱ्यात दुसऱ्या पिंजऱ्यापेक्षा ४ पोपट जास्त होते. दुसऱ्या आणि तिसऱ्या पिंजऱ्यात मिळून एकूण किती पोपट होते?

80 प्रत्येक गणिताला त्याच्या उत्तराशी जोडा.

18 + 7   52 – 7   70   100 – 30

25   50 – 25   45   35 + 35   14

28 + 17   8 + 6   52 – 38

* **81** गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एकदा एक भाऊ आपल्या बहिणीला म्हणाला, “मी तुझ्यापेक्षा ३ वर्षांनी मोठा आहे. दोन वर्षांनी मी तुझ्यापेक्षा किती वर्षांनी मोठा होईन?”

82 गणित सोडवा आणि उत्तर लिहा.

एका वर्गात १७ बाकडे होते.
प्रथम ३ बाकडे काढण्यात आले; त्यानंतर,
आणखी ५. वर्गात किती बाकडे शिल्लक राहिले?

☐

83 ज्या गणितांचे उत्तर समान आहे, त्यांना जोडा.

75 + 16 = ☐	60 − 9 = ☐
48 − 9 = ☐	24 + 15 = ☐
97 − 44 = ☐	38 + 53 = ☐
63 − 12 = ☐	22 + 31 = ☐

***84** एका मुलीकडे दोन कॅन आहेत. एका कॅनमध्ये ५ लिटर पाणी मावते आणि दुसऱ्यामध्ये ३ लिटर. (बादलीत १२ लिटर पाणी मावते.) या दोन कॅनचा वापर करून तुम्ही बादलीत अचूक ७ लिटर पाणी कसे ओतू शकाल?

फाशांचा खेळ

जंगल शाळेच्या वाटेवर

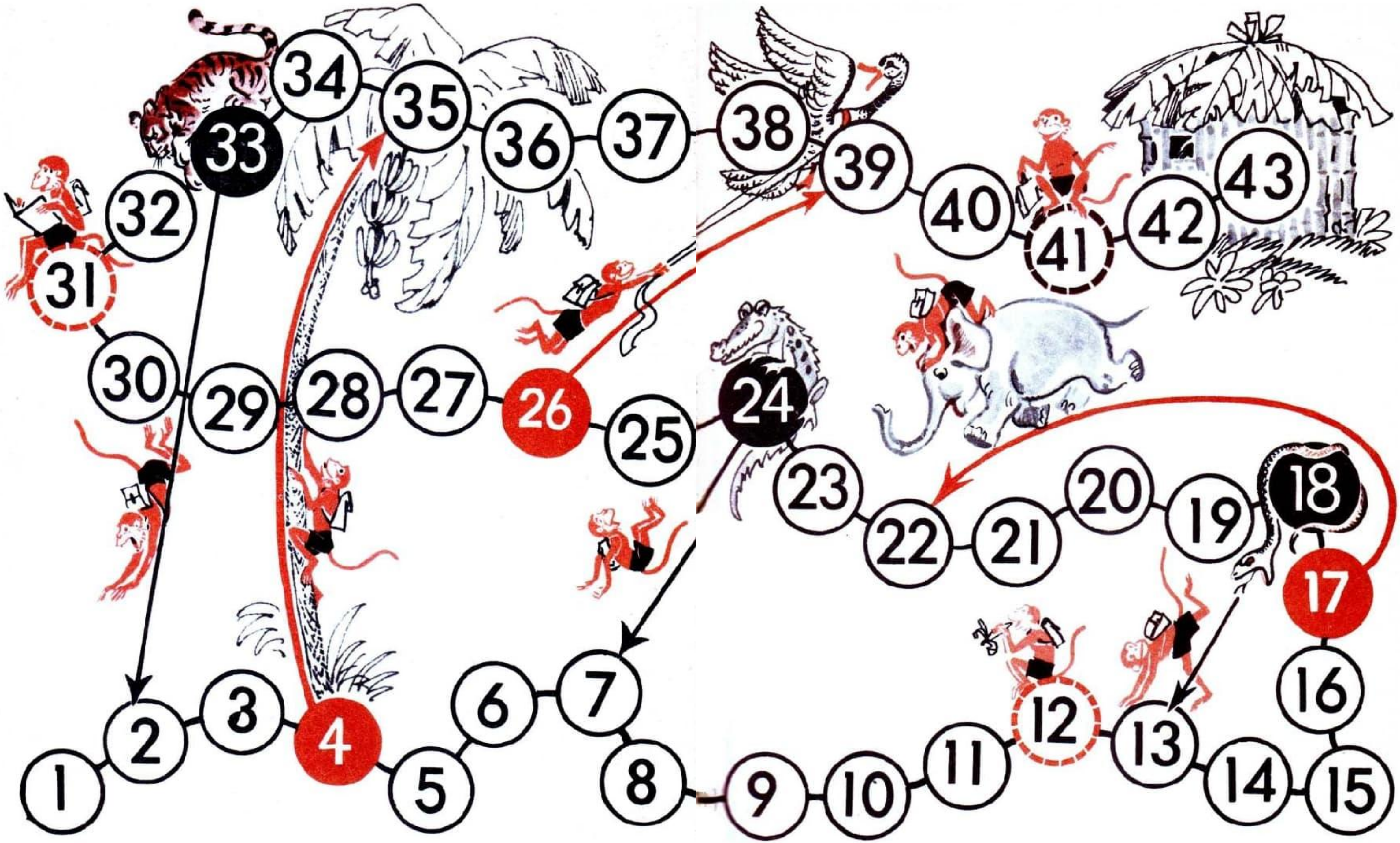
दोन माकडांना जंगलातील शाळेत जायचे आहे. तुम्हाला त्यांना तिथे घेऊन जायचे आहे. हे करण्यासाठी, तुम्हाला आधी पान ४५ वरील परिशिष्टातून फासे कापून चिकटवावे लागतील. मग सोंगट्या कापून घ्या. तुमच्यापैकी एक जण लहान माकडाला शाळेत घेऊन जाईल आणि दुसरा मोठ्या माकडाला घेऊन जाईल.

एकामागून एक फासे फेका आणि फाशांच्या वरच्या बाजूला दिसणाऱ्या ठिपक्यांच्या संख्येनुसार तुमची सोंगटी वर्तुळांच्या संख्येइतकी पुढे सरकवा.

जर तुम्ही तपकिरी वर्तुळावर आलात, तर तुमची सोंगटी बाणाच्या दिशेने हलवा.

जर तुम्ही काळ्या वर्तुळावर आलात, तर तुमचा काउंटर बाणाच्या दिशेने मागे न्या.

जर तुम्ही तपकिरी कडी असलेल्या वर्तुळावर आलात, तर तुमची एक संधी हुकते. जो सर्वात आधी माकडाला शाळेत घेऊन जाईल, तो विजेता.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

२. मनोरंजनासाठी मोजणी

हा खेळ जोड्यांमध्ये खेळला पाहिजे आणि तो योग्य रीतीने खेळला जात आहे की नाही हे पाहण्यासाठी एका पंचाची नेमणूक केली पाहिजे.

सारणी 1-अ आणि 1-ब मध्ये 1 ते 30 पर्यंतचे आकडे आहेत. सारणी 2-अ आणि 2-ब मध्ये 1 ते 42 पर्यंतचे आकडे आहेत. प्रत्येक सारणी संचामध्ये तेच आकडे आहेत, परंतु त्यांची मांडणी वेगळी आहे.

एक खेळाडू टेबल १-अ घेतो आणि दुसरा खेळाडू टेबल १-ब घेतो. मग पंचांच्या इशाऱ्यावर प्रत्येक खेळाडू आपल्या टेबलमधील सर्व आकृत्यांची नावे एकामागून एक योग्य क्रमाने (१ पासून सुरुवात करून) सांगायला लागतो. जो खेळाडू सर्वात आधी टेबल पूर्ण करतो तो विजेता ठरतो.

त्यानंतर तक्ता २ वापरला जातो.

टेबल 1a

25	16	21	3	6	8
23	12	4	15	7	17
28	19	30	29	20	18
27	14	10	24	1	22
9	11	5	2	26	13

टेबल 1b

17	8	24	6	29	18
23	5	13	19	3	27
20	7	4	21	16	11
25	15	1	10	14	22
9	2	26	12	28	30

टेबल 2a

40	7	12	31	29	3
38	26	5	17	30	18
22	37	8	15	24	11
2	13	27	35	25	42
33	23	16	6	14	32
41	9	28	10	36	1
4	19	34	21	39	20

टेबल 2b

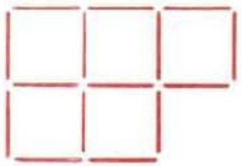
5	27	32	12	26	1
41	9	20	28	10	36
11	25	16	13	37	3
24	15	6	17	30	23
38	22	2	8	7	40
4	19	35	29	34	21
33	14	18	39	42	31

३. लहान काठ्यांचे खेळ

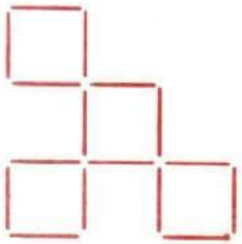
या खेळांसाठी तुम्हाला समान लांबीच्या ३० लहान काड्या लागतील. अनेक व्यक्ती हा खेळ खेळू शकतात. जो कोणी सर्वात आधी कार्य पूर्ण करेल किंवा
(शक्य असल्यास) ते पूर्ण करण्याचे एकापेक्षा जास्त मार्ग शोधेल, तो विजेता ठरतो .
खेळानंतर खेळाडू पृष्ठ क्रमांक ४३-४४ वर उत्तरे शोधून स्वतः तपासून पाहतील.

1) या आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे काड्यांची मांडणी करा:

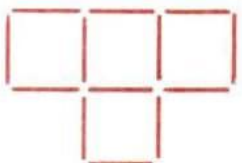
आता दोन काड्या बाजूला काढा, जेणेकरून समान आकाराचे चार चौरस शिल्लक राहतील. हे वेगवेगळ्या प्रकारे करून पहा.

2) या आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे काड्यांची मांडणी करा:

आता दोन काड्यांची जागा अशी बदला की समान आकाराचे पाच चौरस तयार होतील. हे वेगवेगळ्या प्रकारे करून पहा.

3) या आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे काड्यांची मांडणी करा:

आता एक काडी बाजूला काढा म्हणजे समान आकाराचे तीन चौरस शिल्लक राहतील. .

4) या आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे काड्यांची मांडणी करा:

आता दोन काड्यांची जागा बदला जेणेकरून तीनऐवजी दोन त्रिकोण दिसतील.

४. जादुई चौरस

जादुई चौरस म्हणजे असा चौरस, ज्यामध्ये प्रत्येक ओळीतील, प्रत्येक पंक्तीतील आणि एका कोपऱ्यापासून दुसऱ्या कोपऱ्यापर्यंतच्या संख्यांची बेरीज समान असते.

उदाहरणार्थ.

2	9	4
7	5	3
6	1	8

या चौरसातील प्रत्येक ओळीतील संख्यांची बेरीज करा, आणि तुमच्या लक्षात येईल की प्रत्येक वेळी बेरीज १५ येते.
दोन खेळाडूंच्या या खेळासाठी, प्रत्येकी दोन पर्याय असलेले पाच चौरस दिलेले आहेत. प्रत्येक खेळाडू एक चौरस निवडतो, समजा १-अ किंवा १-ब, आणि त्यातील रिकाम्या संख्या भरतो.
जो सर्वात आधी आपला चौकोन पूर्ण करतो तो विजेता ठरतो.

5		
	6	
9		

वर्ग 1-अ
(बेरीज,18)

		3
	6	
		7

वर्ग 1-AB
(बेरीज,18)

चौरस 2-A

	12	
	8	
	4	11

चौरस 2-B

5	12	
	8	
	4	

चौरस 3-A

		3
5	9	
15		

3-B

7		
	9	13
		11

चौरस 4-A

17	21	25
27		

चौरस 4-B

17	21	25
		23

वर्ग 5-अ (बेरीज, 51)

		14
	13	18

वर्ग 5-बी (बेरीज, 51)

16	21	
		18

५. शीर्षस्थ खेळांसह

या खेळांमध्ये अनेक खेळाडू भाग घेऊ शकतात. परिशिष्टातून (पृ. ४७) भोवरे कापून घ्या आणि ते पुठ्ठ्यावर किंवा जाड कागदावर चिकटवा. भोवरा फिरवण्यासाठी, त्याच्या मध्यभागी एक टोकदार काठी घाला.

१) एक संख्या जोडा

या खेळात टॉप नं. १ वापरला जातो.

खेळाडू त्यांना कोणती संख्या मिळवायची आहे हे आधीच ठरवतात (उदा. ७). मग नेता भोवरा फिरवतो. जेव्हा तो थांबतो, तेव्हा तो त्याच्या एका बाजूवर पडतो. नेता तो उचलतो आणि त्या बाजूवर चिन्हांकित केलेली संख्या दाखवतो (किंवा सांगतो). मग ठरवलेली संख्या (उदा. ७) दाखवलेल्या (किंवा सांगितलेल्या) संख्येत मिळवली जाते. प्रत्येक खेळाडू आपला निकाल लिहून ठेवतो. मग भोवरा पुन्हा फिरवला जातो आणि ही प्रक्रिया पुन्हा केली जाते.

खेळाच्या शेवटी सर्व निकाल तपासले जातात. ज्या खेळाडूची सर्व गणिते अचूक असतात तो विजेता ठरतो. टीप: ठरवलेली संख्या आणि सर्वात वरची कोणतीही संख्या यांची बेरीज १०० पेक्षा जास्त असू नये.

२) एखादी संख्या वजा करा

या खेळात टॉप नं. २ वापरला जातो.

हा खेळ पहिल्या खेळाप्रमाणेच खेळला जातो. फरक फक्त एवढाच आहे की, ठरवलेली संख्या वरच्या आकड्यांमधून वजा केली जाते.

टीप: ठरवलेली संख्या वर दिलेल्या कोणत्याही संख्येपेक्षा जास्त असू नये.

३) भोवरा आणि फासा

या खेळात भिंगरी क्रमांक १ किंवा भिंगरी क्रमांक २ आणि ठिपके असलेला फासा (पृ. ४५) वापरला जातो.

एक खेळाडू भोवरा फिरवतो आणि दुसरा फासे टाकतो. भोवरा आणि फासे या दोन्हींवर एक संख्या दिसते. प्रथम, या संख्यांची बेरीज केली जाते. त्यानंतर मोठ्या संख्येतून लहान संख्या वजा केली जाते. जो खेळाडू प्रथम अचूक उत्तर देतो त्याला एक गुण मिळतो.

४) १०० पर्यंत बेरीज करा

या खेळात टॉप नं. ३ वापरला जातो.

प्रत्येक खेळाडू पाळीपाळीने भोवरा फिरवतो आणि त्याच्या बाजूला दिसणारा अंक लिहून घेतो. प्रत्येक पाळीनंतर तो आपला नवीन अंक आधीच्या बेरजेत मिळवतो.

जो सर्वात आधी 100 पर्यंत पोहोचेल तो विजेता ठरेल.

या गेममध्ये टॉप नं. ३ आणि टॉप नं. ४ वापरले जातात.

५) दोन भोवरे

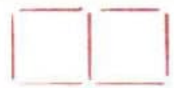
खेळाडू आधीच कोणताही दोन अंकी अंक (उदा. २५) निवडतात. + आणि — चिन्हांसहित टॉप नं. ४ फिरवला जातो, आणि त्यानंतर अंकांसहित टॉप नं. ३ फिरवला जातो.

जर टॉप नं. ४ ने + चिन्ह दाखवले, तर टॉप नं. ३ ने दाखवलेली संख्या ठरलेल्या संख्येत मिळवली जाते. जर त्याने (-) चिन्ह दाखवले, तर टॉप नं. ३ ने दाखवलेली संख्या ठरलेल्या संख्येतून वजा केली जाते. ज्या खेळाडूची सर्व उत्तरे बरोबर असतील तो विजेता ठरतो.

समस्यांची उत्तरे

३९. एक किलोग्रॅम कापूस आणि एक किलोग्रॅम लोखंड यांचे वजन तंतोतंत सारखेच असते.
४२. कुटुंबात ६ मुले आहेत.
४५. सर्व ७ कॅन्डल्स टेबलवर कायम आहेत.
४८. ३ मिनिटे.
५१. एकही नाही. बाकीच्या सगळ्या चिमण्या मांजराला पाहून घाबरल्या आणि उडून गेल्या.

53

५७. ५-लिटरच्या कॅनमध्ये २ लिटर पाणी दोनदा ओता, नंतर २-लिटरच्या कॅनमध्ये २ लिटर पाणी ओता आणि तुमच्याकडे एकूण ६ लिटर पाणी होईल.

६०. त्रिकोण, कारण इतर प्रत्येक आकृतीला ४ कोन आहेत.

६३. मुलाला ४० पायऱ्या चढाव्या लागतील (तळमजल्यावरून पहिल्या मजल्यावर २० पायऱ्या आणि पहिल्या मजल्यावरून दुसऱ्या मजल्यावर २० पायऱ्या).

६६. मुलाने ६ काप केले.

69

७२. ६ मुले.
७५. ३ हत्ती एकामागोमाग एक रांगेत चालत होते.

78

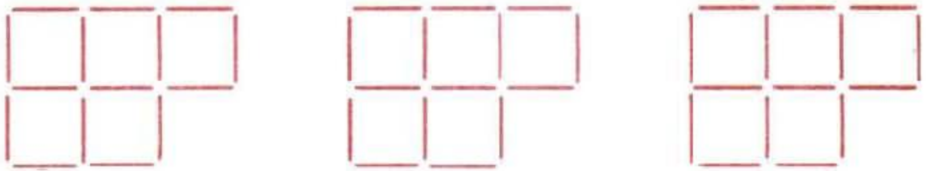

८१. भाऊ त्याच्या बहिणीपेक्षा नेहमीच ३ वर्षांनी मोठा असेल.
८४. मुलीने बादलीत चार वेळा ३ लिटर पाणी ओतावे आणि नंतर ५ लिटर पाणी बाहेर ओतून टाकावे.

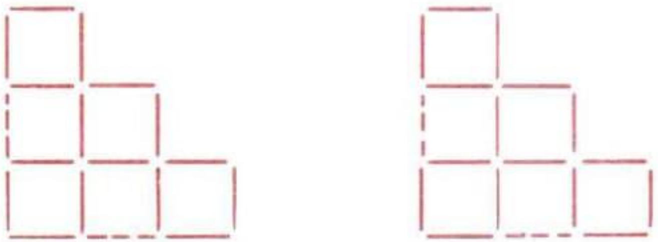
काठ्यांच्या खेळांची उत्तरे

कार्य १-४ च्या उत्तरांमध्ये, ज्या काड्या काढायच्या आहेत त्यांवर फुली मारली आहे. तुटक रेषा काही विशिष्ट काड्यांची आवश्यक नवीन जागा दर्शवतात.

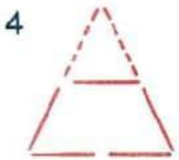
1

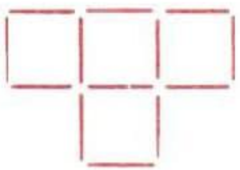
2

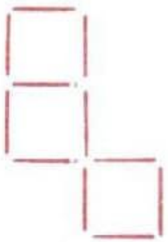
4

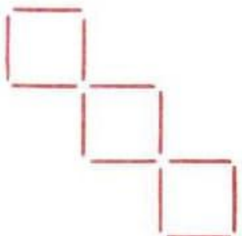
3

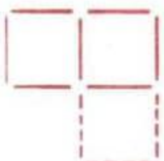
6

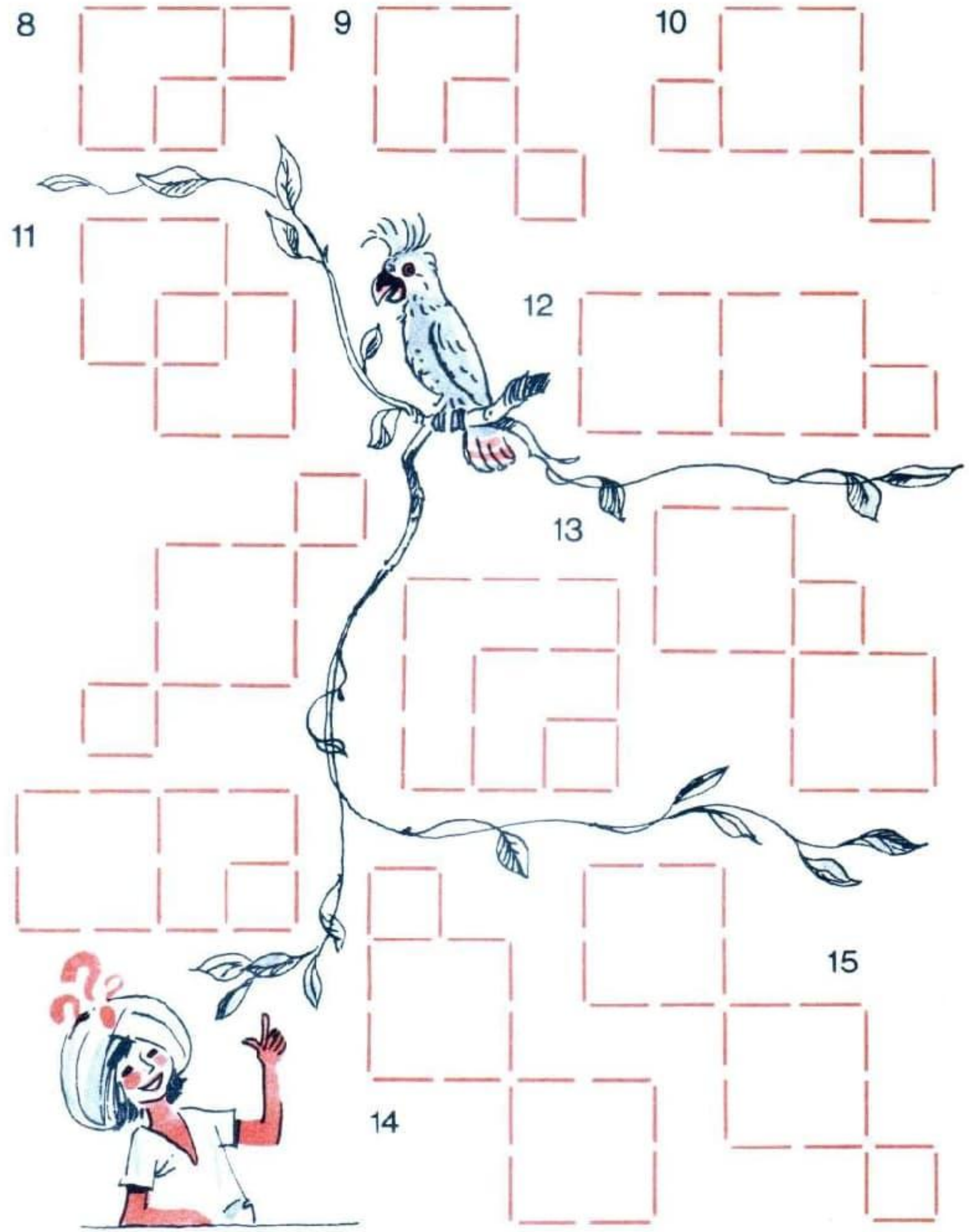

7

5

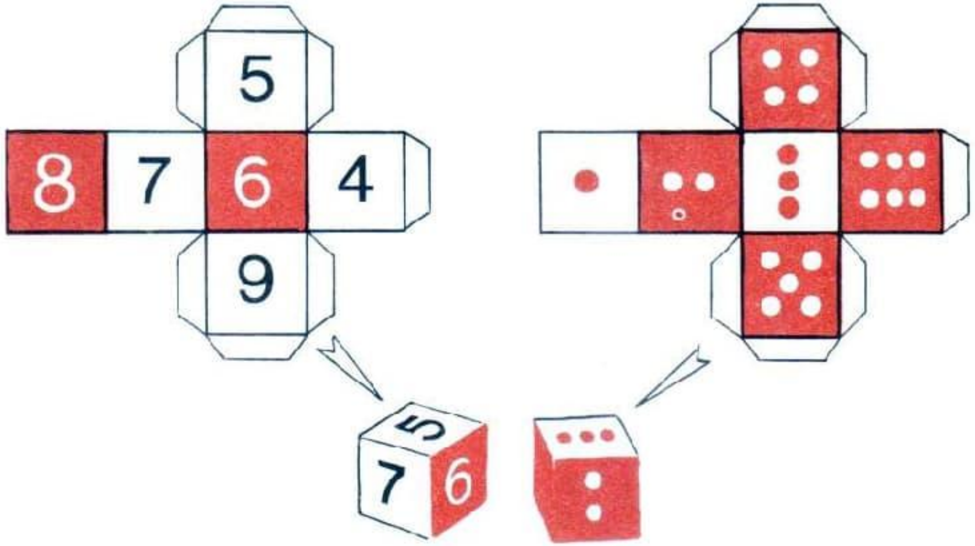

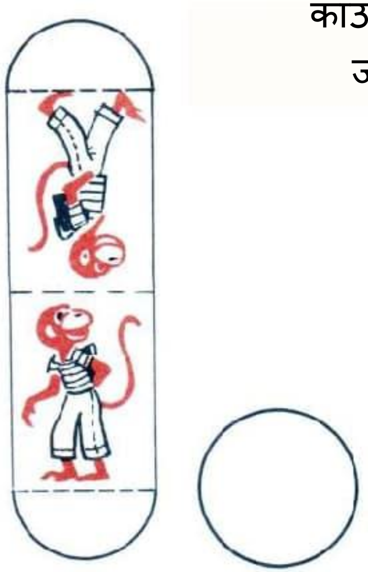
परिशिष्ट

एक फासा (खेळ
“जंगल शाळेच्या वाटेवर ”)

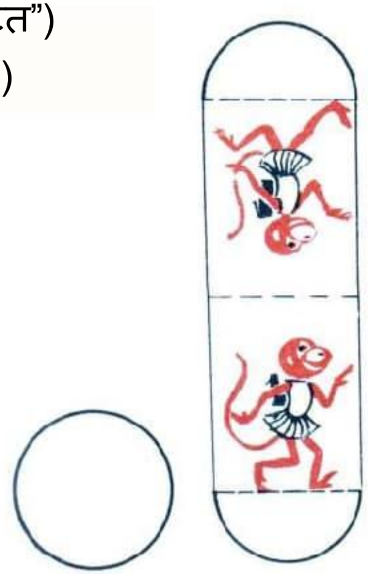
एक फासा
(खेळ ३ “एक भोवरा आणि एक फासा”)

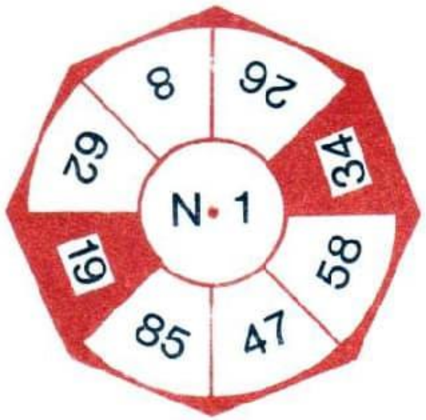
काउंटर (खेळ “वाटेत”)
जंगल शाळेकडे”)

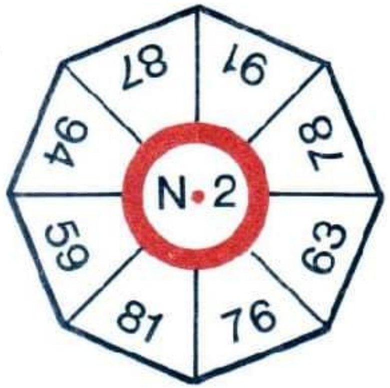

अव्वल क्रमांक १
(सामना १ आणि ३)

टॉप क्रमांक २
(सामना २ आणि ३)

टॉप क्रमांक ३
(सामना ४ आणि ५)

टॉप क्रमांक ४
(गेम ५)

Н. Ф. Вашир

ЗАБАВНАЯ МАТЕМАТИКА

Редактор *Н. И. Максименко*
Художник *Б. Л. Рытман*
Художественный редактор *Л. Ф. Малышева*
Технический редактор *Г. Е. Петровская*

Сдано в набор 11.01.84. Подписано к печати 17.05.84. Формат 70×90[1]/16. Бум. кн.-журн. Печать офсетная. Усл. печ. л. 3,51. Усл. кр.-отт. 7,61. Уч.-изд. л. 2,58. Тираж 25 000 экз. Заказ 748. Цена 15 коп.

Ордена Трудового Красного Знамени издательство «Просвещение» Государственного комитета РСФСР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли. 129846, Москва, ГСП-110, 3-й проезд Марьиной рощи, 41.

Смоленский полиграфкомбинат Росглавполиграфпрома Государственного комитета РСФСР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли. Смоленск-20, ул. Смольянинова, 1.

15 к.

